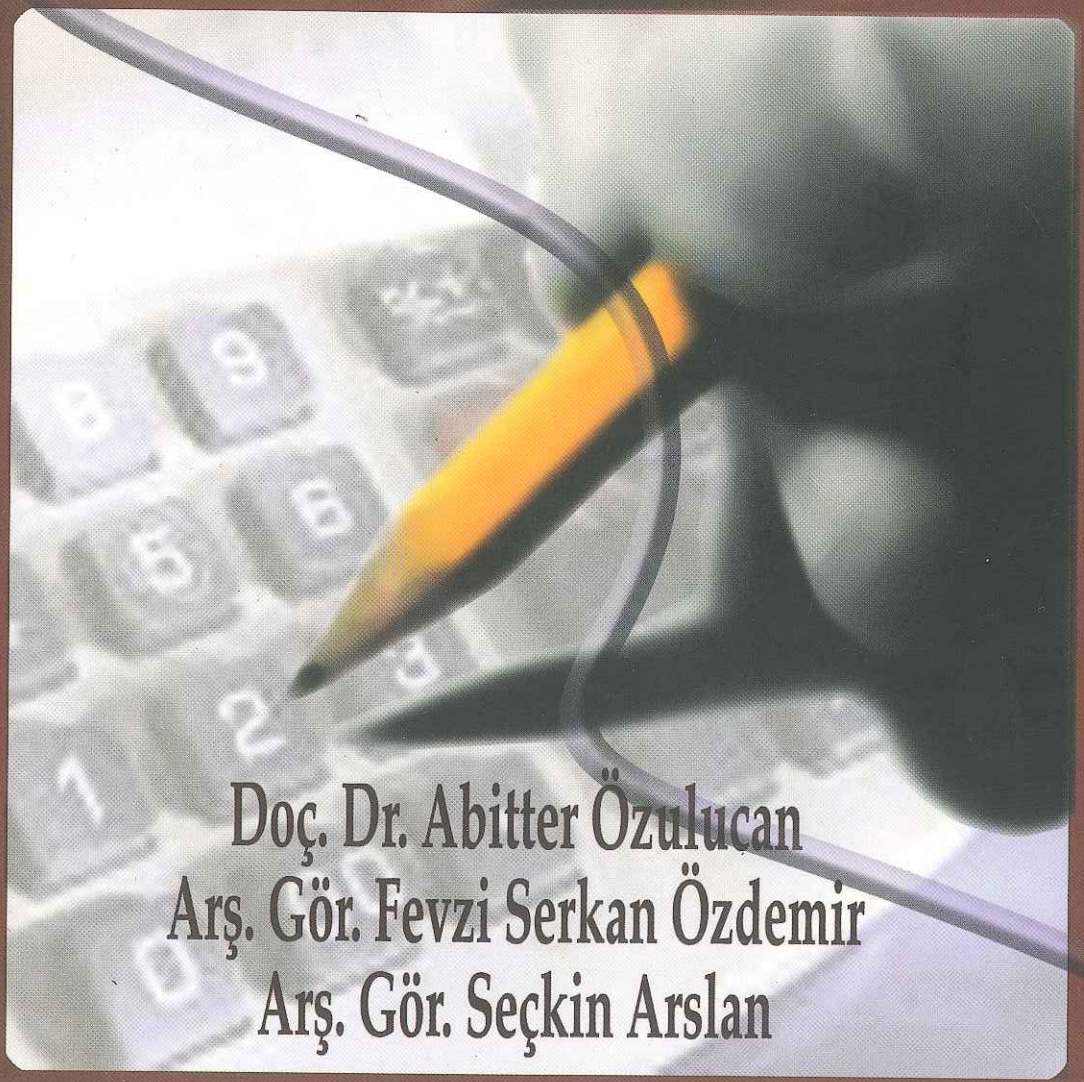
KPSS, SMMM ve Diğer Kurum Sınavlarına Yardımcı

Çözümlü & Açıklamalı Dönem İçi ve Dönem Sonu

MUHASEBE UYGULAMALARI

Doç. Dr. Abitter Özulucan
Arş. Gör. Fevzi Serkan Özdemir
Arş. Gör. Seçkin Arslan

siyasal kitabevi

ÇÖZÜMLÜ AÇIKLAMALI

DÖNEM İÇİ VE DÖNEM SONU MUHASEBE UYGULAMALARI

Doc. Dr. Abitter ÖZULUCAN
Arş. Gör. Fevzi Serkan ÖZDEMİR
Arş. Gör. Seçkin ARSLAN

Eylül 2007

Çözümlü Açıklamalı
Dönem İçi ve Dönem Sonu
Muhasebe Uygulamaları

Doç. Dr. Abitter ÖZULUCAN
Arş. Gör. Fevzi Serkan ÖZDEMİR
Arş. Gör. Seçkin ARSLAN

© Siyasal Kitabevi, Eylül 2007
Tüm Hakları Saklıdır

Kütüphane Katalog Bilgileri:

Kitap Adı: Çözümlü Açıklamalı Dönem İçi ve Dönem Sonu Muhasebe Uygulamaları
Yazarlar : Doç. Dr. Abitter ÖZULUCAN
Arş. Gör. Fevzi Serkan ÖZDEMİR
Arş. Gör. Seçkin ARSLAN

Eserde kaynakça mevcuttur. Sayfa sayısı: 979, 20x25 cm.

ISBN : 978-975-6325-83-4

Kapak Tasarım
Cüneyt Çavdar

Ofset Hazırlık
Satı Aydoğan

Baskı
Cem Web Ofset
Alınteri Bulvarı No: 29 Ostim-Ankara
Tel: 312 385 37 27

Siyasal Kitabevi

Yayınevi: Meşrutiyet Cad. Konur Sok. 30/9 Kızılay-ANKARA
Tel: (312) 424 03 08 (pbx) Faks: (312) 424 01 08

Dağıtım: Ziya Gökalp Cad. Adakale Sok. 21/4
Tel: (312) 439 59 72 (pbx) Faxs: (312) 430 59 75

Kitabevi: Yeniacun Sok. 3/D Cebeci-ANKARA
Tel: (312) 319 59 61

Şube: Karanfil Sok. 5/11 Kızılay-ANKARA
Tel: (312) 418 35 93

Web: http://www.siyasalkitap.com
e-posta: info@siyasalkitap.com

ÖNSÖZ

Bu kitabın amacı; lisans ve yüksek lisans öğrencilerinin yanı sıra Kamu Personeli Seçme Sınavına, stajyer mali müşavirlik sınavlarına ve diğer yarışma ve kurum sınavlarına hazırlanan öğrencilerin kendi kendilerine muhasebe öğrenimlerini kolaylaştırmaktır. Bu amaçla;

Özellikle muhasebeyi yeni öğrenmeye başlayanlar için hesapların nitelik ve işleyişleri alışılmışın dışında bir yapı ile ortaya konulmuştur,

Her hesapla ilgili çok sayıda örneğe yer verilmiş ve örneklerin çözümünde öğrencilerin sıklıkla hataya düştükleri hususların altı çizilmiştir.

Ayrıca, herhangi bir örneğin çözümü için gerekli olan bilgiler, yine örnek çözümleri sırasında öğrencilere hatırlatılarak, konunun daha iyi kavranması sağlanmıştır.

Bir hesaba ilişkin örnekler oluşturulurken, kolay ve sade örneklerden zor ve daha karma yapıdaki örneklere doğru sıralama yapılmış ve öğrencilerin aşama aşama örnek akışındaki farklılaşmayı görmesi sağlanmıştır.

Bazı örneklerin çözümünde, alternatif çözüm yollarına da yer verilerek, farklı bakış açılarının da görülmesi sağlanmıştır.

Hesap planında yer alan ancak uygulamada az sayıda işletme tarafından kullanıldığı gerekçesi ile kitaplarda yer verilmeyen hesaplar için de örnekler verilmiştir.

Daha önceki muhasebe öğrenimleri sırasında yabancı dilde eğitim-öğretim veren üniversitelerin ilgili fakültelerinden mezun olan öğrencilerin, Tekdüzen Hesap Planı'nda yer alan hesapların İngilizce karşılıklarını biliyor olmaları ve bu hesapların Türkçe karşılıklarını belirlemede sıkıntı çektikleri düşüncesiyle, her bir hesabın İngilizce karşılıklarına da yer verilmiştir. Ayrıca bu yolla, Türkçe öğrenim gören öğrencilerin de hesap planındaki hesapların İngilizce karşılıklarını öğrenmeleri amaçlanmıştır.

Kitabımız daha çok yevmiye kayıtları üzerine odaklanmıştır. Mümkün olduğunca büyük defter kayıtlarına da yer verilmiştir.

Kitabımızdaki örneklerin oluşturulmasında gerek öğrencilerimizin gerekse muhasebe bilimi ile ilgilenen diğer kesimlerin istekleri göz önüne alınarak, her bir

örneğin ardından cevap ve açıklamalara yer verilmiştir. Bu şekildeki kurgunun, öğrencilerimizin kendi kendilerini sınamalarına engel olmayacağı ve aynı anda çözüm ve açıklamalar ile kendi eksik ve hatalarını da görebilmelerine imkan sağlayacağı düşünülmüştür.

Kitabımızı büyük bir titizlik içinde oluşturmaya gayret ettiğimiz halde her kitapta olabileceği gibi gözden kaçan hususların var olması kaçınılmazdır. Saptanacak düzeltmeleri şimdiden olumlu eleştiriler olarak dikkate alacağımızı bildiririz.

Kitabımızın muhasebe bilimine ilgi duyan tüm öğrenciler, meslektaşlarımız ve meslek mensupları için faydalı olması temennisiyle...

Doç. Dr. Abitter Özulucan

Temmuz, 2007

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

TEMEL KAVRAMLAR VE KONULAR

1. Muhasebede Kullanılan bazı Temel Kavramlar 3
2. Muhasebenin Tanımı, Amacı Fonksiyonları Ve Türleri 20
   - 2.1. Muhasebenin tanımı 20
   - 2.2. Muhasebenin amacı 20
   - 2.3. Muhasebenin fonksiyonları 21
   - 2.4. Muhasebenin Türleri 23
3. Muhasebe Uygulamalarına Yön Veren Unsurlar 25
   - 3.1. Muhasebe Uygulamalarına Yön veren temel Unsurlar 25
4. Hesap Kavramı, Türleri ve Hesaplara İlişkin Kavram ve bazı terimler 37
   - 4.1. Hesap Kavramı 37
   - 4.2. Hesap Türleri 38
   - 4.3. Hasap ile ilgili bazı kavramlar 48
5. Temel Muhasebe Eşitliği 52
   - 5.1 Öz Sermayeye Etkisi Olmayan Mail Nitelikteki İşlemler 54
   - 5.2. Öz Sermayeyi Etkileyen Mail Nitelikteki İşlemler 56
6. Hesap Çevrçevesi, Hesap Planı ve Maliye Bakanlığı'nca yayınlanan tek düzen muhasebe Sistemi 62
   - 6.1. Hesap Çevrçevesi 62
   - 6.2. Hasap Planı 63
   - 6.3. Tek Düzen Muhasebe Sistemi 63
7. Hesaplara kayıt Yöntemleri 68
   - 7.1. Çift Taraflı kayıt Yöntemi 68
   - 7.2. Tek Taraflı kayıt Sistemi 69
8. Muhasebe Süreci içerisindeki işlemler 70
   - 8.1. Dönem Başı Envanteri 70
   - 8.2. Dönem Başı Bilançosunun Düzenlenmesi 71
   - 8.3. Açılış ve Dönem içi Yevmiye kayıtları 73
   - 8.4. Defter-i Kebir ve yardımcı kayıtlar 80
   - 8.5. Genel Geçici Mizanın Düzenlenmesi 85
   - 8.6. Dönem Sonu Envanter İşlemlerinin Yapılması 92
   - 8.7. Kesin Mizanın Düzenlenmesi 92
   - 8.8. Dönem Sonu Bilançosunun Düzenlenmesi 93
   - 8.9. Dönem sonu Gelir Tablosunun Düzenlenmesi 94
   - 8.10. Dönem Sonunda Hesapların Kapatılması 95
   - 9.11. Hesapların Yeniden Açılması 97

İKİNCİ BÖLÜM

BİLANÇO HESAPLARI

1 DÖNEN VARLIKLAR 100

10 Hazır Değerler 100
100 Kasa ... 101
101 Alınan Çekler ... 110
102 Bankalar ... 115
103 Verilen Çekler Ve Ödeme Emirleri ... 120
108 Diğer Hazır Değerler ... 124

11 Menkul Kıymetler ... 129
110 Hisse Senetleri ... 130
111 Özel Kesim Tahvil, Senet Ve Bonoları ... 137
112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet Ve Bonoları ... 104
118 Diğer Menkul Kıymetler ... 144
119 Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı ... 147

12 Ticari Alacaklar ... 152
120 Alıcılar ... 152
121 Alacak Senetleri ... 159
122 Alacak Senetleri Reeskontu ... 167
124 Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri ... 172
126 Verilen Depozito Ve Teminatlar ... 175
127 Diğer Ticari Alacaklar ... 179
128 Şüpheli Ticari Alacaklar ... 184
129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı ... 188

13 Diğer Alacaklar ... 193
131 Ortaklardan Alacaklar ... 194
132 İştiraklerden Alacaklar ... 197
133 Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar ... 199
135 Personelden Alacaklar ... 201
136 Diğer Çeşitli Alacaklar ... 204
137 Diğer Alacak Senetleri Reeskontu ... 207
138 Şüpheli Diğer Alacaklar ... 209
139 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı ... 210

15 Stoklar ... 211
150 İlk Madde Ve Malzeme ... 212
151 Yarı Mamuller - Üretim ... 216
152 Mamuller ... 219
153 Ticari Mallar ... 222
157 Diğer Stoklar ... 229